

Bo Kaspers Orkester - Fyra skilsmässor och en krogshow

Nöjel över 25 år har de förknippats med sval jazz, konserthus och flitigt turnerande. Nu gör Bo Kaspers Orkester en helomvändning och sätter upp en krogshow på Rondo. Två Dagar träffade bandet för att prata om vad karriären har gett dem – och vad den har kostat.

Versen ekar mellan gula betongväggar. *Dom vill lära dig att krypa, att gå i takt. Dom vill lära dig marschera, att stå givakt.* Det skulle kunna vara ett gäng vänsterorienterade gymnasiepunkare i en källarlokal i Borås, om det inte var för instrumentparken för åtskilliga tusentals kronor som står i hallen utanför själva replokalen. Annars ser replokaler nästan alltid likadana ut. En stor matta i persisk stil, trångt mellan stativ och pedaler, gitarrcase och lådor längs väggarna. Urdruckna kaffekoppar, Coca-colaflaskor och en vattenkokare. Men förutom instrumenten skvallrar även en Gaggia Platinum espressomaskin om att den här lokalen härbärgerar ett av Sveriges mest etablerade band.

Bo Kaspers Orkester repar inför ett framträdande i SVT:s Gokväll. Bo Sundström, Fredrik Dahl, Mats Schubert och Michael Malmgren har fått förstärkning av Björn Jansson på saxofon, Jonne Bentlov på trumpet och gitarristen Robert Östlund. Låten *Dansa på min grav*, som citeras här ovan, har de spelat sedan 2003. Den är inte klar för det.

– Där vore det fint att göra en höjning, säger trummisen Fredrik Dahl efter andra refrängen.

– Det blir så jävla högt. Kan vi börja i A i så fall? svarar Bo Sundström, vars stämband är de som ska leverera höjningen.

Diskussionen går vidare. Med den nya ackordföljden blir det en Pachelbels kanon, en barockkonstruktion som hörs i såväl *Pet Shop Boys Go west* och 90-talsdängan *Graduation (Friends forever)* med Vitamin C. Passar det verkligen? Hur gjorde Ebbot i Så mycket bättre?

När Bo Kaspers Orkester dök upp på den svenska musikkartan 1993 var de svåra att få grepp om. Ett slags sval Monica Z-jazz, ett popband, en krogorkester? Eller om de nu var ett dansband, vilket en bokare i Stenungssund tyckte att namnet skvallrade om. När bandet gick upp på scen fylldes golvet av danssugna par.

– Efter första låten lämnade några golvet i protest, minns Bo Sundström och skrattar. Andra kom fram och ville ge oss tips, som att man i dansbandsvärlden i regel spelar två snabba följda av två långsamma.

Samma sak hände Billingeus. Det kom bara tio personer, varav åtta gick efter första låten. Men bandet spelade på. Man ställer inte in ett gig om man inte absolut måste. Inför en turnépremiär i Båstad var Bo så illa förkyld att det var tveksamt om han skulle komma upp på scenen. Då drog turnéledaren fram sitt hemliga kort – doktor Åke.

– I princip alla som turnerat i Sverige under 60-, 70-, 80- och 90-talen har träffat doktor Åke, säger Mats Schubert. Han ringdes in av Ema Telstar, nuvarande Live Nation, när någon behövde en extra skjuts. Man kan väl säga såhär: om man i vanliga fall hade skrivit ut en tiodagars antibiotikakur drog Åke upp styrkan och löste det på tre dagar.

I Båstad fick Bo Sundström en stor spruta med okänt innehåll, kom på benen och genomförde spelningen. En recensent tyckte spelningen var bra, men anmärkte på mellansnacket.

– Det var tydligen något osammanhängande, minns Bo med ett leende.

En gång har de tvingats ställa in. Det var vintern 2006, Vara konserthus inför 500 sittande gäster. Konserthuset hade ett sprinklersystem som hämtade vatten från en bassäng på taket. Av någon anledning aktiverades systemet efter att bandet bara hunnit spela några ackord, och 26 000 liter iskallt vatten forsade ner över scenen. Bandet fick släppa allt de höll i och springa, och fick från sidan av scenen se hur vattnet dränkte deras utrustning och forsade vidare ner i orkesterdiket. Michael Malmbergs elbas och Fredrik Dahls trummor, båda från 50-talet, blev illa åtgångna. Den elektroniska utrustningen var bara att glömma.

– Men folk från turnén och personalen i Konserthuset var helt fantastiska, säger Michael Malmberg. De gick och köpte upp varenda hårfön som fanns i Vara och stod och blästorkade instrumenten hela natten.

Vid det laget rädde det inget tvivel om vad Bo Kaspers Orkester var för slags band. Sedan första skivan kom för 24 år sedan har de mutat in ett eget hörn i svenskt musikliv och blivit ett säkert kort – de flesta gillar dem tillräckligt mycket för att det ska vara riskfritt att sätta på ett album på grillfesten. Mycket av Bo Kaspers sound har

de Kuba att tacka för. När Mats Schubert var studiomusiker för ett annat band 1997 kom ljudteknikern Henke Davidsson fram, stack till honom ett album och sa: "Det här måste du lyssna på". Det var Buena Vista Social Club, som ännu inte hade slagit i Sverige så som de senare skulle göra. Mats tog med skivan till de andra i Bo Kaspers, som blev eld och lågor.

– Vi hade inspirerats av latinska rytmer även tidigare, men det här var något annat, säger han. Den kubanska stilen är mycket mjukare än till exempel den mer hurtiga brasilianska. Det lät mer skandinaviskt och nästan vemodigt. Det var också en otroligt lättnad efter det petiga 80-talet där allt skulle låta in i detalj perfekt och man satt och flyttade spår på millimetern. På Buena Vista-inspelningen kunde man höra rummet, hur folk gick omkring i studion i bakgrunden. Vi har blivit bra på att vårda det där, och ville också ta med det till liveshowen – vi har inte millimeterkontrollerade spelningar.

Bandet har kunnat ta sig vissa friheter. De arrangerar och producerar det mesta själva och kontrollerar sin tid i den mån de kan. För det sliter att vara på turné. Ett par månader av att mest gå hemma byts mot fyra månader på vägarna. Att skapa rutiner för sig själva och familjerna har varit en utmaning. De flesta i bandet var runt 30 år när de startade, och musikkarriären, äktenskap och barn har fått existera parallellt. Ibland fick de sistnämnda komma i andra hand.

– Konsekvenserna av det här livet ser man i att vi alla är skilda i dag, säger Bo Sundström. Det är väl många andra i vår ålder också, men klart vi måste se vår egen del i det. Man märker att man blir turnéskadad. När vi spelar reser vi runt till olika platser varje dag och förväntar oss att saker ska vara fixade när vi kommer fram. Det där kan sitta kvar när man kommer hem. I turnébussen kan man också gå undan och ta tid för sig själv, det respekterar alla. Men så kan man ju inte göra hemma – det går inte bara att lämna middagsbordet för att man vill ha lite egentid.

Till hösten ska de i alla fall befinna sig på en och samma plats, Rondo och Göteborg. Fyra dagar i veckan i tre månader, med premiär den 21 september. Där har man tidigare kunnat se Lena Ph, Magnus Uggle och Jill Johnson. Artister som inte nödvändigtvis är väsensskilda från Bo Kaspers Orkester, men som helt klart har en annan framtoning. Bandet har inte varit och tittat på någon annan krogshow, och vet inte heller om de kommer att göra det. De ska ju ändå göra sin grej.

Bland referenserna finns snarare Elvis och Dean Martins Las Vegas-shower. Det ska helst vara luftigt, inte för manusstyrt, fortfarande en konsert. Låtarna ska stå i centrum. Det är de vardagsnära texterna som fångat lys-snare genom alla år – om det första hänglet, första barnet, skilsmässorna, rädslan att bli ensam kvar när en pappa eller en bror går bort. Det är också texterna som får stå för berättelsen. Ingen i bandet är intresserad av att dra sin biografi på scenen.

– Vi vill skärpa till det vi gör, göra lite extra av allt, säger Fredrik Dahl. Det här formatet gör att vi kan förstärka det vi vill säga med hjälp av scenografin, till exempel. Sen får vi se vad det blir exakt. Just nu är det väldigt öppet. Det kanske blir akrobater på scen, vi får se.

De återgår till repet och låten som gett namn till krogshowen, Allt ljus på mig.

– Ska vi ta ett klassiskt disco-120? frågar Fredrik Dahl och drar igång introt.

Bo tar några danssteg på den persiska mattan innan sången drar igång. De 120 slagen per minut kastar låten framåt. Efteråt pustar Bo och säger:

– För snabbt va? Man har ju hört sina gamla hjältar göra det där på scen, dra upp tempot för att det ska bli svängigare. Men det är inte där svänget sitter.

De provar igen, lite långsammare. Ändrar ackordföljden igen. Det finns alltid nya saker att prova med låtarna, även om de spelat dem i så många år. Man måste testa.

[Caroline Widenheim](#)

caroline.widenheim@gp.se

07:00 - 20 maj, 2017